

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt”

TE

AMSTERDAM

16^e Jaargang.

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1908

Gemengde Berichten.

Muntverslag 1907.

Het *Muntverslag over het jaar 1907* vormt een boekje van 106 blz., op omslag en titel prijkkende met eene aan „*Het Menschelijk Bedrijf*” door JAN en CASPER LUYKEN (1694) ontleende afbeelding van „de(n) Munter.”

Er werden 47.600.000 munten geslagen t. w. voor

Nederland:	4.600.000 guldens,
	6.000.000 stuivers,
	4.300.000 centen,
Ned. Indie:	500.000 guldens,
	3.300.000 $\frac{1}{2}$ guldens,
	4.400.000 $\frac{1}{4}$ „
	14.000.000 $\frac{1}{10}$ „
	3.000.000 $\frac{1}{2}$ centen,
	7.500 000 centen,

ten onrechte staat op bl. 1 voor deze getallen een guldensteeken (*f*); duidelijk blijkt, dat niet het geldelijk bedrag doch het aantal der geslagen stukken daar is vermeld. Niet minder dan 3327 stempels waren noodig tegen 2619 in 1906.

Penningstempels werden gemaakt door WIENECKE voor den DE RUYTER-penning van ADOLFSZ. (zie bl. 217 e. v. hiervoor), door den assistent stempelsnijder KUPPERS voor den DE RUYTER-draagpenning voor schippers enz.

De penningen door de regeering aangeboden aan den Czaar, de leden der 2^e Vredeskonferentie en anderen, die zich bij die gelegenheid verdienstelijk maakten, werden, wegens de groote drukte aan de Munt, naar ontwerpen van WIENECKE bij BEGEER geslagen op door dezen vervaardigde stempels.

In verband met de plannen tot bouw van een nieuwe Munt, werden de zusterinstellingen te Londen, Berlijn, Hamburg, Stuttgart en Bern bezocht.

Vermeld wordt, dat de aloude naam „Muntgezel” bij K. B. dd. 9 Augustus 1907 n°. 98 werd veranderd in dien van „Opzichter bij de directie van 's Rijksmunt.”

Behalve het verslag over het door hem uitgeoefende toezicht op de uitvoering der wettelijke bepalingen, het muntwezen betreffende, bevat het door den Controleur-Generaal bewerkte deel van het Muntverslag een en ander over de Nederlandsche metaalcirkulatie; tal van tabellen zijn ter toelichting bijgevoegd. Ten slotte volgen de verslagen van de Kommissie voor het Muntwezen over 1906 en over 1907, het eerste vervaard door het overlijden van prof. dr. H. W. BAKHUIS ROOZEBOOM, die als voorzitter werd opgevolgd door prof. dr. E. COHEN, tot dusver sekretaris, terwijl de ontstane vakature werd vervuld door de benoeming tot lid tevens sekretaris van prof. dr. P. VAN ROMBURGH.

Z.

Inhoudsopgaaft van Tijdschriften.

Monatsblatt der Numismatischen Gesellschaft in Wien. No. 296: Einladung. — Pragungen der Osmanen in Bosnien. — Festschrift der Geschichtsvereine Wiens. — Ordentliche Versammlung der Numismatischen Gesellschaft am 19 Februar 1908. — Vorstands-sitzung der Numismatischen Gesellschaft am 4 März 1908 u. s. w.

N°. 298: Ueber Papiergeld in Oesterreich. — Festschrift der Geschichtsvereine Wiens. u. s. w.

Mitteilungen der Oesterr. Gesellschaft für Münz- u. Medaillenkunde. Bd. IV. n°. 2: Die neuesten Ausgrabungen in Vindobona. — Vereinsnachrichten. — Verschiedenes. u. s. w. Bd. IV. n°. 3: Ueber den Esslinger und andere

Funde Augsburger Bracteaten. — Die Medaille in der Jubiläumsausstellung 1908 im Künstlerhause. u. s. w.

Bd. IV. N°. 4: Die Regierungs Jubiläen im Hause Habsburg-Lothringen und ihre numismatische Erinnerungszeichen. — PIEKOSIŃSKI. Medaille von Prof. JAN RASZKA. u. s. w.

Revue Suisse de Numismatique. F. XIII. 2° livr.

PRUEGG, M. A. Ein unedierter Münzstempel des Gegenpapstes FELIX V (avec fig.). — STROEHLIN, PAUL. CH. Répertoire alphabétique de toutes les médailles, médaillons, plaquettes et jetons postérieurs du 31 Décembre 1880, concernant la Suisse ou gravés par des artistes Suisses, dont la description a été donnée dans les publications de la Société Suisse de numismatique depuis leur origine (1882—1906). Etc.

Tijdschrift Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Dl. L, Afl. 4 bevat op numismatisch gebied: De Munten van Nederlandsch-Indie, door J. P. MOQUETTE (Met zeven platen).

Numismatische Zeitschrift. Wien.

Neue Folge. Bd. 1, 1908. Der ganzen Reihe. Bd. XLI. ALFRED MAIER: Die Silberprägung von Apollinia und Dyrrhachion. — RUDOLF MÜNSTERBERG: Sammlung CASELLI. — WILHELM KUBITSCHKEK: Ein Denarfund aus der Gegend von Uskub (Albanien). — GUSTAF RICHTER: Jüdische Münzen meiner Sammlung. — WILHELM KUBITSCHKEK: Zur Zeitrechnung der Stadt Sinope. — WILHELM KUBITSCHKEK: Das Todesdatum des Kaisers DECIUS. — OTTO VOETTER: VALERIUS junior und SALONINUS. — WILHELM KUBITSCHKEK: VALERIANUS der Jungere und SALONINUS. — KURT REGLING: Nochmals die Sohne des GALLIENUS. — JOZEF FISCHER: Bemerkungen zu den römischen Familienmünzen. — WILHELM KUBITSCHKEK: Eine Münze REGALIAN's.

— WILHELM KUBITSCHKE: Erwerbungen der Kaiserlichen Sammlung antiker und byzantinischer Münzen.

KARL DOMANIG: Erwerbungen der Kaiserlichen Münzsammlung für Mittelalter und Neuzeit. — E. V. ZAMBAUER: Pragungen der Osmanen in Bosnien. — ALFRED NAGL: Die oesterreichische Munzordnung vom Jahre 1481. — KARL DOMANIG: Beiträge zur Munzkunde von Mansfeld. — KARL DOMANIG: Zur Flotnerfrage. — ALFRED NAGL: Der Richtpfennig. — KARL SCHALK: Beiträge zur Geschichte des österreichischen Münzwezens unter LEOPOLD I. — GUSTAV SCHÖTTLE: Die Münzwirren und Heckmünzen in Oberschwaben um die Wende des 17 Jahrhunderts. — C. V. ERNST: Neue Schaumunzen der Familie BACHOFEN VON ECHT. u. s. w.

Monthly Numismatic Circular (SPINK & Son) April 1908. 1)
 The Oldest Military Trophies of Britain. — Common Greek Coins (Rhegium II) Rev. A. W. HANDS. — Christian Legends and Mottoes upon Coins. Part III, Rev. W. ALLAN, D. D. OXON. — Biographical Notices of Medallists, Coin —, Gem, — and Seal — engravers, Ancient and Modern, with References to their Works, B. C. 500. A. D. 1900 (OLYMPIOS — OTTO) — Une pièce inédite. E. ZAY. — The British Imperial Bronze Coinage. H. GARSIDE — A. s. o. May 1908.

Common Greek Coins (Pandusia. VIII). Rev. A. W. HANDS. — Biographical Notices of Medallists (OUDARD-PADOVANINO). — The coin types of Imperial Rome. FRANCESCO GNECCHI (Translated by Rev. A. W. HANDS). — Another Interesting Masonic Badge (A. M. BROADLEY). A. s. o.

De Conservator.

---

1) Met jaargang 1908 is het Genootschap in ruiling getreden met SPINK and Son's Monthly Numismatic Circular. (Londen).

Extract uit het notulenboek.

17^e jaarlijksche vergadering
 gehouden 20 Juni 1908, in het hotel Willems
 te Groningen.

Tegenwoordig zijn de Heeren: AUG. SASSEN, Jhr. mr. SNOECK, DU CROCQ, Jhr. mr. FEITH, WIGERSMA, VAN DEN WALL BAKE, DE WAARD, mr. HIJMANS, VOET, CAREL BEGEER en BORDEAUX.

Afwezig met kennisgeving de Heeren: Dr. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ, CORBELIJN BATTAERD, Mej. DE MAN, benevens de Heeren: Jhr. v. D. BRANDELER, BRAAKENBURG VAN BACKUM, Jhr. mr. VAN MEEUWEN, Jhr. mr. F. BEELAERTS v. BLOKLAND, v. KERKWIJK, P. N. v. DOORNINCK, KAM, BRUYNESTEYN, CORN. BEGEER, DE WITT HAMER, mr. KLEYN, Jhr. mr. C. BEELAERTS v. BLOKLAND, v. BELLE, v. LIS, RODBART, RUYS DE PEREZ en VISART DE BOCARMÉ.

De Vice-Voorzitter opent, bij afwezigheid van den Voorzitter, de vergadering met een hartelijk welkom.

Het verslag van den conservator wordt, onder dankbetuiging, goedgekeurd. Bij monde van Jhr. FEITH wordt verslag uitgebracht over het financieel beheer van den penningmeester; de rekening vergeleken met de bescheiden en alles, is gebleken in goede orde te zijn. Het batig saldo is f 232.50, aan penningmeester wordt décharge verleend over zijn gevoerd beheer.

Bij monde van den Heer WIGERSMA wordt verslag uitgebracht over toestand tijdschrift. Weder zal f 750.— worden gevraagd.

Het werk van den Heer ZWIERZINA, hoe belangrijk ook voor de toekomst, zal daarin niet worden voortgezet en zullen pogingen worden aangewend een verdere uitgaaf afzonderlijk mogelijk te maken.

De secretaris wat later ter vergadering gekomen, leest de notulen der vorige vergadering, die worden goedgekeurd en brengt zijn verslag uit.

Onder applaus worden mej. DE MAN en de heer DU CROCQ resp. herkozen als lid Comm. van Redactie en Conservator en wordt de heer H. J. SCHARP te Amsterdam gekozen tot buitengewoon lid.

Voor tijdschrift wordt weer *f* 750.— uitgetrokken.

Door bestuur wordt erkend dat 't de Commissie van Redactie niet had kunnen verbieden 't werk des heeren ZWIERZINA verder voort te zetten, doch slechts den wensch had kunnen uitspreken dat dit werk in andere vorm zou worden uitgegeven dan tot nu geschiedt.

Daar Commissie van Redactie zelf voorstelt van 't werk van den heer ZWIERZINA een afzonderlijken uitgaaf te maken, wordt 't bestuur gemachtigd om met den heer ZWIERZINA een regeling te treffen daaromtrent en te zien of 't mogelijk zou zijn dit werk, dat vooral voor de toekomst belangrijk is, financieel te steunen.

Als plaats van bijeenkomst 1909 wordt Breda aangegeven en een werkvergadering te 's Hage in dit najaar in het uitzicht gesteld.

Door den Heer BEGEER wordt een proef getoond van den penning der Nederl. Belg. Vereeniging op onzen voorzitter.

De Heer DE WAARD toont een bus met rekenpenningen.

De Heer WIGERSMA toont een legpenning te Leeuwarden ingemetseld gevonden tusschen twee eieren als amulet, en een prachtig geconserveerde munt van Dorestad pas opgegraven, benevens een gouden loterijpenning op den vrede van Rijswijk, in dit metaal zeldzaam.

De Heer VOET toont eenige prachtig gegraveerde penningen op zijn vader, 't huwelijk T. VOET-ROUWENS, en van den Heer TEUNISSEN, met welk werk hij bijzonder geluk gewenscht wordt, waarna de Heer BORDEAUX eenige interessante bijzonderheden mededeelde over een penning geschonken aan de Groningsche madame PALME-DAALDER, welke onder den naam van madame D'ALDER eenige vermaardheid heeft gekregen in den revolutie 1795, waarna hij nog eenige tournois toont als religieuze penningen gebruikt.

Een rijtoer over Haren naar Paterswolde en een gezellige maaltijd besloten den dag, nadat eerst onder leiding van Jhr. Mr. FEITH een bezoek was gebracht aan het prachtig Groninger museum en aan de oude Staten Zalen.

De Secretaris

SNOECK.